

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

1.4.2026 г.

X РД09-1436/01.04.2026 г.

Регистрационен №
Министерство на образованието и науката
Signed by: Lyubka Ivanova Stoyanova

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

УТВЪРЖДАВАМ

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на първа, втора и трета степен на професионална квалификация по професията **код 104101 „Организация на автомобилния транспорт“** от професионалното направление **код 1041 „Транспортни услуги“** съгласно приложението.

4/1/2026

X

ПРОФ. СЕРГЕЙ ИГНАТОВ
Министър на образованието и науката
Signed by: Sergei Simeonov Ignatov

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА
ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА СТЕПЕНИ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО
ПРОФЕСИЯ

Професионално направление							
Код: 1041	Транспортни услуги						
Професия							
Код: 104101	Организация на автомобилния транспорт						
Степени на професионална квалификация				I	II	III	-
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)				2	3	4	-
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)				2	3	4	-

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавни изпити за придобиване на първа, втора и трета степен на професионална квалификация (СПК) по професия код 104101 „Организация на автомобилния транспорт“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на всяка степен на професионална квалификация.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от ЗПОО и чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

1. Част по теория на професията

- изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема и дидактически материали (осигуряват се от обучаващата институция);
- критерии за оценяване на изпитните теми;
- указания за разработване на писмен тест;
- указания за съдържанието и оформянето на дипломния проект за ученици, обучаващи се за трета степен на професионална квалификация;
- критерии за оценяване на дипломния проект и неговата защита.

2. Част по практика на професията

- указания за съдържанието на индивидуалните задания;
- критерии за оценяване на индивидуалните задания.

3. Система за оценяване

4. Приложения

- образец на изпитен билет – част по теория на професията;
- образец на индивидуално задание по практика;
- образец на индивидуално задание за разработване на дипломен проект;
- образец на рецензия на дипломен проект.

III. ИЗПИТНИ ТЕМИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

1. ИЗПИТНИ ТЕМИ ЗА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

ИЗПИТНА ТЕМА № 1: ОСНОВИ НА ТЪРГОВСКИТЕ ДЕЙНОСТИ И УСЛУГИТЕ ЗА АВТОМОБИЛИ

Основни икономически понятия – търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена. Обслужване на клиентите, осигуряване на качествени услуги, защита на личните данни. Правила за реклама, промоция, продажба, отдаване под наем и следпродажбено обслужване на автомобили. Основни информационни средства при обслужване на клиенти. Общо устройство и предназначение на двигателя с вътрешно горене.

Дидактически материали: схеми, модели и макети на двигател с вътрешно горене на автомобил

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 1</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва основни икономически понятия, използвани в търговските дейности и услугите за автомобили	20
2. Описва правилата за обслужване на клиенти и защита на личните данни	10
3. Описва дейностите по подготовка на автомобилите за продажба или отдаване под наем	20
4. Описва основните правила за реклама, промоция, следпродажбено обслужване и използването на определени дигитални средства при работа с клиенти	20
5. Обяснява предназначението и общото устройство на двигателя с вътрешно горене	30
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 2: ТРАНСПОРТНИ УСЛУГИ И АВТОТРАНСПОРТНА ТЕХНИКА

Видове превозни средства и необходима инфраструктура за различните видове транспорт. Същност и видове транспортни услуги. Основни механизми на двигател с вътрешно горене. Техническа документация и електронни бази данни за автотранспортната техника. Процедури за техническо обслужване и ремонт на автотранспортна техника.

Дидактически материали: схеми, модели и макети на основни механизми на двигателя с вътрешно горене

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 2</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва основните видове превозни средства и необходимата инфраструктура в съответния вид транспорт	20
2. Обяснява същността и основните видове транспортни услуги	20

3. Обяснява предназначението на основните механизми на двигател с вътрешно горене	20
4. Описва документите и процедурите за техническо обслужване и ремонт на автотранспортната техника	20
5. Обяснява информация от техническа документация и електронни бази данни, свързана с устройството и работата на автотранспортната техника	20
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 3: РАБОТНИ ДЕЙНОСТИ, ОБОРУДВАНЕ И МАТЕРИАЛИ В ПРОФЕСИЯТА

Видове фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност. Правила и процедури за изпълнение на работните дейности на работното място. Материали и продукти в търговските дейности и услугите за автомобили – свойства, приложение, маркировка, безопасна работа, съхранение и транспортиране. Оборудване, машини и софтуер в складовото, сервизното и гаражното стопанство. Основни системи в двигателя с вътрешно горене.

Дидактически материали: схеми, модели и макети на системите в двигателя с вътрешно горене

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 3</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва видовете фирми и основни организационно-правни форми на стопанска дейност	20
2. Описва правилата и процедурите за изпълнение на работните дейности в автотранспортното предприятие	20
3. Описва свойствата, характеристиките, приложението, безопасното съхранение и транспортиране на основните материали и продукти	20
4. Описва съоръженията, машините, оборудването и софтуера, използвани в складовото, сервизното и гаражното стопанство	20
5. Обяснява предназначението на основните системи в двигателя с вътрешно горене	20
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 4: КОМУНИКАЦИЯ С КЛИЕНТИ И КОЛЕГИ

Длъжности, йерархични връзки и взаимоотношения в работния екип. Етични норми и добри фирмени практики при работа с клиенти. Докладване на дефектни и повредени материали, продукти и оборудване. Основни елементи на силовото предаване на автомобила.

Дидактически материали: схеми, модели и макети на съединител и предавателна кутия на автомобил

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 4</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва отделните длъжности, взаимоотношения и йерархични връзки в работния екип	10
2. Описва принципите на етичните взаимоотношения в работна среда и начините за	20

предотвратяване на конфликти	
3. Описва основните правила на обслужване и поведение при работа с клиенти	20
4. Описва действията при докладване на дефектни или повредени материали, продукти и оборудване, включително чрез използване на подходящи формуляри и дигитални средства	20
5. Обяснява предназначението и общото устройство на съединител и предавателна кутия	30
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 5: БЕЗОПАСНОСТ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Професионални и здравни рискове на работното място. Основни правила за оказване на първа помощ при трудови злополуки. Видове и функции на личните предпазни средства. Събиране, съхраняване и рециклиране на опасни продукти и отпадъци. Изисквания за безопасност и опазване на околната среда при експлоатация на автотранспортна техника. Елементи на силовото предаване на автомобила.

Дидактически материали: схеми, модели и макети на карданно предаване, централно предаване и диференциал на автомобила

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 5</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва основните правила при оказването на първа помощ при трудови злополуки	10
2. Обяснява възможните професионални и здравни рискове на работното място и използването на лични предпазни средства	20
3. Описва правилата за събиране, съхраняване и рециклиране на опасни продукти, консумативи и отпадъци	20
4. Обяснява изискванията за безопасност на труда и опазване на околната среда при експлоатация на автотранспортна техника	20
5. Обяснява предназначението и общото устройство на карданна предавка, централна предавка и диференциал	30
Общ брой точки:	100

2. ИЗПИТНИ ТЕМИ ЗА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

ИЗПИТНА ТЕМА № 1: УСЛУГИ И ТЪРГОВСКИ ДЕЙНОСТИ В АВТОМОБИЛНИЯ ТРАНСПОРТ

Дейност на предприятията в автомобилния транспорт и икономически понятия, свързани с нея. Видове транспортни средства и инфраструктура. Производствени показатели и измерители. Видове транспортни услуги. Правила и документи за извършване на превоз на пътници и товари. Контролиращи институции в транспорта. Използване на системи за проследяване и

контрол на работата на превозните средства. Предназначение и общо устройство на елементи на ходовата част на автомобила.

Дидактически материали: схеми, модели и макети на елементи от ходовата част на автомобила

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Максимален брой точки
1. Описва дейността на предприятията в автомобилния транспорт и основните икономически понятия, свързани с нея – търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена	10
2. Обяснява същността на транспортните услуги. Описва видовете транспортни средства, инфраструктурата и основните производствени показатели в автомобилния транспорт	20
3. Обяснява правилата за автомобилен превоз на пътници и товари, отговорностите на страните по договорите за превоз, основните документи и процедури при превозите и ролята на контролните институции	30
4. Описва използването на системи за проследяване и контрол на работата на превозните средства	20
5. Обяснява предназначението и общото устройство на елементи от ходовата част на автомобила	20
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 2: ИЗПРАВНОСТ НА ТРАНСПОРТНИТЕ СРЕДСТВА И БЕЗОПАСНОСТ В АВТОМОБИЛНИЯ ТРАНСПОРТ

Основни изисквания за здравословни и безопасни условия на труд. Основни изисквания за опазване на околната среда. Техническо обслужване и ремонт на автотранспортна техника. Изисквания за техническо съответствие, безопасност и комфорт на превозните средства. Правила за работно време и почивки на водачите. Системи за управление и спиране на автомобила.

Дидактически материали: схеми, модели и макети на системи за управление и спиране на автомобила.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	Максимален брой точки
1. Обяснява основните нормативни изисквания за здравословни и безопасни условия на труд и за опазване на околната среда	10
2. Обяснява понятията и процедурите за техническо обслужване и ремонт на автотранспортната техника	20
3. Обяснява изискванията за техническо съответствие, безопасност и комфорт на превозните средства, използвани в автомобилния превоз на пътници и товари	20
4. Описва правилата за работно време и почивка на водачите и екипажите	20
5. Обяснява предназначението и устройството на системите за управление и спиране на автомобила	30

Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 3: ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С КЛИЕНТИ, ДОСТАВЧИЦИ, КОЛЕГИ

Етични правила и норми в бранша. Взаимоотношения и йерархични връзки в работния екип. Защита на личните данни. Последователност на действията и документите при заявяване и приемане на материали, продукти и оборудване. Техники за демонстрация и следпродажбено обслужване на автомобили. Предназначение и принцип на работа на основни елементи от електрообзавеждането на автомобила.

Дидактически материали: схеми, модели и макети на елементи от електрообзавеждането на автомобила

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 3</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Обяснява ролите, взаимоотношенията и етичните правила в работния екип и начините за избягване на конфликти	20
2. Описва правилата за защита на личните данни и чувствителната информация при работа с клиенти и правилата за тяхното обслужване	20
3. Описва последователността от действия и документи при заявяване и приемане на материали, продукти и оборудване	20
4. Описва техники за демонстрация на автомобили и основни дейности при следпродажбено обслужване	10
5. Обяснява предназначението и принципа на работа на основните елементи на електрообзавеждането на автомобила	30
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 4: ДОКУМЕНТАЦИЯ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТРАНСПОРТНАТА ДЕЙНОСТ

Документи и процедури по организация на транспортната дейност. Нормативни актове и вътрешни документи на предприятието. Процедури, документи и формалности при автомобилните превози. Договори за превоз. Подготовка и контрол на маршрутни разписания. Използване на електронни документи, системи за проследяване и информационни системи при организацията и контрол на транспорта. Системи за сигурност при управление и контрол на автотранспортната техника.

Дидактически материали: схеми, чертежи, модели и макети на системите за сигурност при управление и контрол на автомобила

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 4</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва основните документи и процедури, свързани с организацията на транспортната дейност и работния процес в предприятието	10

2. Обяснява предназначението на основните вътрешни и външни документи, процедури и формалности при извършване на автомобилни превози	20
3. Описва задачите, свързани с подготовката и контрола на маршрутни разписания при автомобилен превоз на пътници	20
4. Описва използването на електронни документи, системи за проследяване и информационни системи при организацията и контрола на транспорта	20
5. Обяснява предназначението и устройството на системите за сигурност при управление и контрол на автотранспортната техника	30
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 5: ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ И ДИГИТАЛНИ ИНСТРУМЕНТИ В АВТОМОБИЛНИЯ ТРАНСПОРТ

Видове информационни системи и софтуер за организация на дейностите в автомобилния транспорт и за обмен на информация с институциите за лицензиране и контрол. Въвеждане, съхраняване и актуализиране на данни. Защита на информацията, личните данни и интелектуалната собственост. Дигитални инструменти, включително изкуствен интелект, за решаване на рутинни задачи.

Дидактически материали: примерни екрани, формуляри и справки от информационни системи

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 5</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва основните видове информационни системи и софтуер, използвани в автомобилния транспорт	20
2. Обяснява изискванията и начините за въвеждане, систематизиране, съхраняване и актуализиране на данни	20
3. Описва приложимите изисквания за безопасна работа с информационни системи и софтуер и за защита на информацията и личните данни	20
4. Описва възможни решения на рутинни технологични проблеми при работа с дигитални устройства и програми	20
5. Описва дигитални инструменти и технологии, включително изкуствен интелект, които подпомагат изпълнението на конкретни задачи в транспортната дейност	20
Общ брой точки:	100

3. ИЗПИТНИ ТЕМИ ЗА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

ИЗПИТНА ТЕМА № 1: ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПЪТНИЧЕСКИ АВТОМОБИЛНИ ПРЕВОЗИ

Видове услуги в пътническия автомобилен транспорт и тяхното предназначение. Правила за извършване на автомобилен превоз на пътници. Отговорности и задължения на страните по

договора за превоз. Софтуер, маршрутни схеми и дигитални средства за организация и контрол на пътническите превози.

Дидактически материали: транспортни схеми и примерни маршрутни разписания

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 1</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва основните видове услуги в пътническия автомобилен транспорт и тяхното предназначение	20
2. Описва правилата за извършване на автомобилен превоз на пътници	20
3. Обяснява отговорностите и задълженията на страните по договора за превоз на пътници	30
4. Описва използването на софтуер и приложения при организацията на пътническите автомобилни превози	20
5. Описва използването на системи за проследяване на превозните средства и дигитални средства за контрол на маршрутите и служебната информация	10
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 2: ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТОВАРНИ АВТОМОБИЛНИ ПРЕВОЗИ

Правила при организацията на товарните автомобилни превози. Класификация на товарите. Товаропоток и товарооборот. Технология и организация на превоза на различни видове товари. Техничко-икономически особености на видовете транспорт и връзката между тях. Използване на съоръжения, оборудване и информационни системи в транспортната логистика. Дигитални средства и системи за организация и контрол на товарните превози. Принцип на работа на двигател с вътрешно горене.

Дидактически материали: схеми на логистични процеси, модели и макети на двигател с вътрешно горене

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 2</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва класификацията на товарите, товаропотока и товарооборота	10
2. Обяснява технологията и организацията на превоза на различни видове товари	20
3. Описва технико-икономическите особености на отделните видове транспорт и връзката между тях	20
4. Описва съоръженията, оборудването и информационните системи, използвани в транспортната логистика и използването на софтуер и приложения при организацията и контрола на товарните автомобилни превози	30
5. Описва принципа на работа на двигател с вътрешно горене	20
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 3: КОНТРОЛ НА БЕЗОПАСНОСТТА И ТЕХНИЧЕСКАТА СЪОТВЕТСТВЕНОСТ В АВТОМОБИЛНИТЕ ПРЕВОЗИ

Изисквания за качество на горива, смазочни материали и продукти. Подготовка, контрол и организация на техническото обслужване и ремонта на автотранспортната техника. Изисквания за техническа безопасност на пътните превозни средства и екологично движение. Принцип на действие на силовото предаване на автомобил.

Дидактически материали: примерни контролни листове и схеми на основни системи на автомобила и силовото предаване

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3		Максимален брой точки
1. Описва нормативно установените изисквания за качество на горивата, смазочните материали и основните продукти, използвани в транспорта		20
2. Описва основните дейности по подготовка на автотранспортната техника за експлоатация		10
3. Обяснява предназначението на основните системи и изискванията за осигуряване на техническата безопасност на автомобила и екологично движение на пътните превозни средства		30
4. Обяснява подготовката и контрола на дейностите за техническо обслужване и ремонт на автотранспортната техника		20
5. Описва принципа на действие на силовото предаване на автомобил		20
Общ брой точки:		100

ИЗПИТНА ТЕМА № 4: ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ В АВТОТРАНСПОРТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

Нормативни изисквания и правила за организация на дейността на предприятието. Маркетингова и рекламна дейност. Технологични и финансови решения за оптимизация на маршрутите и превозите, удължаване на експлоатационния живот на автомобилите и повишаване на горивната и енергийната ефективност. Използване на софтуер за управление на автопарк. Принцип на действие на системите за сигурност при управление и контрол на автомобила.

Дидактически материали: примерни организационни схеми и справки от софтуер за управление на автопарк, схеми на системи за сигурност при управление и контрол на автомобила

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4		Максимален брой точки
1. Обяснява основните нормативни изисквания и правила за организацията на дейността на предприятието за автомобилен транспорт		20
2. Описва правилата за осъществяване на маркетинговата и рекламната дейност на предприятието за автомобилен транспорт		10

3. Описва технологични и финансови решения за оптимизация на маршрутите и превозите, за удължаване на експлоатационния живот на използваните автомобили и за повишаване на горивната и енергийната ефективност	20
4. Обяснява използването на дигитални системи и софтуер за управление и контрол на дейностите в автотранспортното предприятие	20
5. Описва принципа на действие на системите за сигурност при управление и контрол на автомобила	30
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 5: ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ В АВТОМОБИЛНИЯ ТРАНСПОРТ, ТЪРГОВСКИТЕ ДЕЙНОСТИ И УСЛУГИ ЗА АВТОМОБИЛИ

Действия и документи при заявяването и приемането на материали, продукти и оборудване за изпълнение на работните задачи, докладване на дефектни или повредени продукти, материали и оборудване. Документи и основни административни задължения при продажба или отдаване под наем на автомобили. Технически изисквания към автотранспортните средства и използване на електронни документи. Предназначение на ходовата част на автомобила.

Дидактически средства: примерни бланки, формуляри и електронни образци на транспортни документи, модели и макети на ходова част на автотранспортна техника

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	Максимален брой точки
1. Описва последователността от действия и документи при заявяването и приемането на материали, продукти и оборудване	20
2. Обяснява правилата за документиране и докладване на дефектни или повредени продукти, материали и оборудване	20
3. Описва видове документи и основните административни задължения на предприятието при продажба, отдаване под наем и следпродажбено обслужване на автомобили	10
4. Описва техническите изисквания към автотранспортните средства и използването на електронни документи в транспортната дейност	20
5. Обяснява ролята на основните елементи на ходовата част за безопасната експлоатация на автомобила	30
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 6: КОМУНИКАЦИИ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ В ПРОФЕСИЯТА

Взаимоотношения и йерархични връзки в работния екип. Обслужване на клиенти и професионална комуникация. Роли, права и задължения на участниците в транспортната логистика. Правила за реклама и промоция. Институции, организации, дейности, документи и процедури, свързани с достъпа до пазара и търговската репутация на предприятието. Системи за управление и безопасност при спиране на автомобила.

Дидактически материали: примерни организационни схеми, комуникационни сценарии, модели и макети на системи за управление и безопасност при спиране на автомобила

Критерии за оценяване на изпитна тема № 6		Максимален брой точки
1. Описва длъжностите, взаимоотношенията и йерархичните връзки в работния екип, както и начините за предотвратяване на конфликти		20
2. Описва функциите и задачите на участниците в изпълнението на дейностите на транспортната логистика		20
3. Описва нормативно установените правила за реклама и промоция		10
4. Описва основните институции, организации, дейности, документи и процедури, свързани с осигуряването на достъп до пазара и търговската репутация на предприятието		20
5. Обяснява ролята на основните системи за управление и безопасност при спиране на автомобила		30
Общ брой точки:		100

ИЗПИТНА ТЕМА № 7: УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И ЕКОЛОГИЧНИ ПРАКТИКИ В АВТОМОБИЛНИЯ ТРАНСПОРТ

Нормативни изисквания за опазване на околната среда при извършване на транспортни услуги. Принципи на устойчивото развитие и кръговата икономика в автомобилния транспорт. Мерки за намаляване на вредните емисии и повишаване на енергийната ефективност. Използване на дигитални инструменти за оптимизиране на транспортната дейност. Елементи на електрообзавеждането в автомобилната техника и тяхното предназначение.

Дидактически материали: схеми, модели и макети на елементи от електрообзавеждането на автотранспортната техника

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7		Максимален брой точки
1. Описва основните нормативни изисквания за опазване на околната среда при осъществяване на транспортни услуги и търговски дейности, свързани с автомобили		10
2. Обяснява принципите на устойчивото развитие и кръговата икономика в автомобилния транспорт		20
3. Описва мерки за намаляване на вредните емисии и за повишаване на енергийната ефективност в транспортната дейност		20
4. Описва използването на дигитални инструменти и технологии за оптимизиране на транспортната дейност		20
5. Обяснява предназначението на основните елементи от електрообзавеждането за безопасната експлоатация на автомобила		30
Общ брой точки:		100

ИЗПИТНА ТЕМА № 8: ИНФОРМАЦИОННИ И ИНТЕЛИГЕНТНИ СИСТЕМИ В АВТОМОБИЛНИЯ ТРАНСПОРТ

Приложение, функционалности и начин на работа с информационни системи и софтуер в дейностите по организация на автомобилния транспорт. Интелигентни системи за управление и контрол на автомобилния транспорт. Средства за защита на данните и работната среда при работа с информационни системи. Дигитални инструменти и технологии за решаване на проблеми и анализ на данни от транспорта.

Дидактически материали: примерни екрани от системи за управление и контрол, схеми и образци на справки

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 8</i>		<i>Максимален брой точки</i>
1. Обяснява приложението и начина на работа с информационни системи и софтуер в складовото, сервизното и гаражното стопанство на предприятието за автомобилен транспорт		30
2. Описва интелигентни системи за управление и контрол в автомобилния транспорт и връзките им с останалите видове транспорт		10
3. Описва средствата за защита на данните и работната среда при използване на информационни системи и софтуер		20
4. Описва дигиталните инструменти и технологии за решаване на проблеми при работа с дигитални устройства и програми в автомобилния транспорт		10
5. Обяснява приложението на усъвършенствани системи за сигурност, управление и контрол на автотранспортната техника		30
Общ брой точки:		100

ИЗПИТНА ТЕМА № 9: ОРГАНИЗАЦИЯ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В АВТОМОБИЛНИЯ ТРАНСПОРТ

Нормативни актове и вътрешни документи, свързани с работния процес. Изисквания към водачите и екипажите – правила за работа и почивка, отговорности за документите, придружаващи превоза. Разработка и контрол на работните графици на водачите и екипажите при автомобилен превоз на пътници и товари. Процедури и документи, свързани с управлението и професионалното развитие на човешките ресурси. Допълнително обзавеждане и помощни системи на автотранспортната техника.

Дидактически материали: примерни графици, длъжностни характеристики и вътрешни правила, схеми и макети на допълнително обзавеждане на автомобила

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 9</i>		<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва нормативните актове и вътрешните документи на предприятието, свързани с работния процес		20
2. Обяснява изискванията към водачите и екипажите при автомобилните превози на		30

пътници и товари, правилата за работа и почивка и отговорностите за документите при извършване на превозите	
3. Обяснява средства и начини за разработка и контрол на работните графици на водачите и екипажите	20
4. Описва процедурите, формалностите и документите, свързани с управлението и професионалното развитие на човешките ресурси в предприятието	10
5. Обяснява ролята на допълнителното обзавеждане и помощните системи на автотранспортната техника	20
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 10: НОРМАТИВНИ ИЗИСКВАНИЯ И ИНСТИТУЦИИ В АВТОМОБИЛНИЯ ТРАНСПОРТ, ТЪРГОВСКИ ДЕЙНОСТИ И УСЛУГИ

Правила за реклама, промоция, продажба и регистрация на автомобили. Нормативна уредба, свързана с качеството на услугите, защитата на личните данни и работата с клиенти. Основни институции и организации, регулиращи автомобилните превози. Международни споразумения и конвенции, свързани с лицензирането, дейността и контрола на предприятията. Изисквания на гражданското, търговското, административното, данъчното, трудово-осигурителното и екологичното право към организацията на дейността на предприятията. Нормативна рамка за осигуряване на безопасно движение, предотвратяване и действия при произшествия и инциденти.

Дидактически материали: примерни административни документи, формуляр за пътнотранспортно произшествие

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10	Максимален брой точки
1. Обяснява нормативно установените правила за продажба и регистрация на автомобили	20
2. Описва международни споразумения и конвенции, свързани с лицензирането, дейността и контрола на предприятията за автомобилен транспорт	20
3. Описва основните правила за защита на личните данни и чувствителната информация при работа с клиенти	10
4. Обяснява изискванията на гражданското, търговското, административното, данъчното, трудово-осигурителното и екологичното право към организацията на дейността на предприятията за автомобилен транспорт	30
5. Описва нормативната рамка за осигуряване на безопасно движение, предотвратяване и действия при произшествия и инциденти във вътрешния и международния автомобилен транспорт	20
Общ брой точки:	100

IV. УКАЗАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПИСМЕН ТЕСТ

1. Структура на теста и изисквания към тестовите задачи

Всеки тест се състои от 20 въпроса/задачи и обхваща всички теми от националната изпитна програма за съответната степен на професионална квалификация по професията. Тестовите включват следните модули:

Модул А: Титулна страница – съдържа наименование на институцията, от името на която се предлага тестът, и инструкция за работа с теста. Инструкцията съдържа информация относно:

- целта на теста;
- начините за нанасяне на отговорите;
- права и задължения на учениците по време на изпита;
- начините за оценка на тестовите резултати;
- времето за решаване на теста.

Модул Б: Тест – изписва се вариант на теста. Тестовите въпроси/задачи се подреждат по един от следните критерии:

- по логиката на учебното съдържание;
- според типа на отговора.

Модул В: Еталон на верния отговор и ключ за оценяване – предназначени за комисията за подготовка и оценяване на изпита – част по теория на професията.

2. Изисквания към тестовите въпроси/задачи

Всяка тестова задача проверява компетентности съобразно нивото по НКР/ЕКР, както следва:

- за първа степен на професионална квалификация (НКР/ЕКР 2) – компетентности, необходими за изпълнение на еднотипни задачи при познати условия;
- за втора степен на професионална квалификация (НКР/ЕКР 3) – компетентности, необходими за изпълнение на еднотипни задачи, за решаване на рутинни проблеми и за извършване на рутинни дейности, както и ограничен набор от практически знания, необходими за изпълнението на по-сложни задачи в познати условия;
- за трета степен на професионална квалификация (НКР/ЕКР 4) – компетентности, необходими за изпълнение на сложни операции с помощта на различни инструменти, машини, апарати, измервателни уреди, за разчитане на технологична документация, схеми, данни и др.

Тестовите въпроси/задачи се разработват в съответствие с матрицата на теста, както следва:

Изпитна тема №	I степен на професионална квалификация Тежест 30%		II степен на професионална квалификация Тежест 40%		III степен на професионална квалификация Тежест 50%	
	Брой тестови задачи	Максимален брой точки	Брой тестови задачи	Максимален брой точки	Брой тестови задачи	Максимален брой точки
1	4	20	4	20	2	10

2	4	20	4	20	2	10
3	4	20	4	20	2	10
4	4	20	4	20	2	10
5	4	20	4	20	2	10
6					2	10
7					2	10
8					2	10
9					2	10
10					2	10
	20	100	20	100	20	100

Максималният брой точки за всяка тестова задача е 5 точки.

При оценка на резултатите от теста максималният брой точки се поставя при пълен и верен отговор, съвпадащ с ключа за оценяване. Частично верните отговори носят по-малък брой точки съобразно ключа за оценяване.

V. УКАЗАНИЕ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО И ОФОРМЯНЕТО НА ДИПЛОМНИЯ ПРОЕКТ

Дипломният проект съдържа следните структурни единици:

- титулна страница;
- съдържание;
- увод (въведение);
- основна част;
- заключение;
- списък на използваната литература;
- приложения.

Титулната страница съдържа наименование на училището, населено място, тема на дипломния проект, трите имена на ученика, професия, име и фамилия на ръководителя/консултанта.

Уводът (въведението) съдържа кратко описание на основните цели и резултати.

Основна част – формулира се целта на дипломния проект и задачите, които трябва да бъдат решени, за да се постигне тази цел. Съдържа описание и анализ на известните решения, като се цитират съответните литературни източници. Съдържа приносите на дипломния проект, които трябва да бъдат така формулирани, че да се вижда кои от поставените задачи са успешно решени.

Заключението съдържа изводи и предложения за доразвиване на проекта и възможностите за неговото приложение.

Списъкът с използваната литература включва цитираната и използваната в записката на дипломния проект литература. Започва на отделна страница от основния текст. При имената на авторите първо се изписва фамилията. Всички описания в списъка с използваните

източници трябва да са подредени по азбучен ред според фамилията на първия автор на всяка публикация.

Приложенията съдържат документация, която не е намерила място в текста поради ограниченията в обема ѝ или подредба за по-добра прегледност. В текста трябва да има препратка към всички приложения.

Оформяне на дипломния проект

Формат: А4; брой редове в стр.: 30; брой на знаците: 60 знака в ред; общ брой на знаците в 1 стр.: 1800 – 2000 знака;

Шрифт: Times New Roman

VI. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ

<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Съответствие с изискванията за съдържание и структура на дипломния проект	20
1.1. Логическа последователност и структура на изложението, балансиране на отделните части	4
1.2. Задълбоченост и пълнота при формулиране на обекта, предмета, целта и задачите в разработването на темата	7
1.3. Използване на подходящи изследователски методи	4
1.4. Стил и оформяне на дипломната работа (терминология, стил на писане, текстообработка и оформяне на фигури и таблици)	5
2. Съответствие между поставените цели на дипломния проект и получените резултати	20
2.1. Изводите следват пряко от изложението, формулирани са ясно, решават поставените в началото на изследването цели и задачи и водят до убедителна защита на поставената теза	10
2.2. Оригиналност, значимост и актуалност на темата	6
2.3. Задълбоченост и обосновааност на предложенията и насоките	4
3. Представяне на дипломния проект	20
3.1. Представянето на разработката по темата е ясно и точно	5
3.2. Онагледяване на експозето с: а) презентация б) графични материали в) практически резултати г) компютърна мултимедийна симулация и анимация	10
3.3. Умения за презентиране	5
4. Отговори на зададените въпроси от рецензента и/или членовете на комисията за подготовка, провеждане и оценяване на изпита чрез защита на дипломен проект	30
4.1. Разбира същността на зададените въпроси и отговаря пълно, точно и убедително	10

4.2. Логически построени и точни отговори на зададените въпроси	10
4.3. Съдържателни и обосновани отговори на въпросите	10
5. Използване на професионалната терминология, добър и ясен стил, обща езикова грамотност	10
5.1. Правилно използване на професионалната терминология	5
5.2. Ясен изказ и обща езикова грамотност	5
Общ брой точки:	100

VII. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА

1. УКАЗАНИЕ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ЗАДАНИЯ

Индивидуалното задание за частта по практика на професията съдържа темата на индивидуалното задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. Всяко индивидуално задание за държавен изпит за придобиване на професионална квалификация – част по практика на професията, включва:

- тема в съответствие с единиците резултати от учене в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията, като за обучаемите, които придобиват по-високата степен на професионална квалификация, индивидуалното задание може да съдържа извършване на компетентности за по-ниската степен на професионална квалификация по съответната професия;
- указания (инструкции/изисквания) за изпълнение;
- критерии за оценяване.

По решение на комисията за провеждане и оценяване на изпита – част по практика на професията, могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното задание.

2. Критерии за оценяване

№	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда¹	да/не
1.1.	Изпълнява дейностите при спазване на необходимите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд	да/не
1.2.	Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място	да/не
1.3.	Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа	да/не

¹* Критерий 1 няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя **оценка слаб (2)**.

№	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
2.	Ефективна организация на работното място	5
2.1.	Планира ефективно работния процес	2
2.2.	Разпределя трудовите дейности в работния процес съобразно поставената задача и времето за нейното изпълнение	2
2.3.	Познава и прилага установените стандарти за осъществяване на дейността	1
3.	Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията	5
3.1.	Познава и прилага нормативните изисквания в съответната професионална област	3
3.2.	Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с индивидуалното задание	2
4.	Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание	20
4.1.	Целесъобразно използва материали, детайли и инструменти според изпитното задание	10
4.2.	Правилно подбира количеството и качеството на материали, детайли и инструменти	10
5.	Спазване на технологичната последователност на операциите според индивидуалното задание	20
5.1.	Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите	10
5.2.	Организира дейността си при спазване на технологичната последователност на операциите в процеса на работа	10
6.	Качество на изпълнението на индивидуалното задание	50
6.1.	Всяка завършена дейност съответства на изискванията на съответната технология	20
6.2.	Крайният резултат съответства на зададените параметри и отговаря на изискванията в стандартите	20
6.3.	Изпълнява задачата в поставения срок	10
Общ брой точки:		100

VIII СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на квалификация по професия код 104101 „Организация на автомобилния транспорт“ е в точки, както следва:

- част по теория на професията – максимално 100 точки;
- част по практика на професията – максимално 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е, както следва:

- за първа степен на професионална квалификация – в съотношение 30 процента частта по теория на професията и 70 процента частта по практика на професията от

общия брой точки. Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,3 \times$ получения брой точки от част по теория на професията + $0,7 \times$ получения брой точки от част по практика на професията;

- за втора степен на професионална квалификация – в съотношение 40 процента частта по теория на професията и 60 процента частта по практика на професията от общия брой точки. Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,4 \times$ получения брой точки от частта по теория на професията + $0,6 \times$ получения брой точки от частта по практика на професията;
- за трета степен на професионална квалификация – в съотношение 50 процента от получения брой точки от частта по теория на професията и 50 процента от получения брой точки от частта по практика на професията. Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,5 \times$ получения брой точки от частта по теория на професията + $0,5 \times$ получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки $\times$ 0,06.

Окончателната оценка от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател „слаб“;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател „среден“;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател „добър“;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател „много добър“;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател „отличен“.

Националната изпитна програма е разработена по проект BG05SFPR001-3.001-0001 „Модернизиране на професионалното образование и обучение“, финансиран от Програма „Образование“ 2021 – 2027, съфинансиран от Европейския съюз.

IX. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Образец на изпитен билет – част по теория на професията

Изпитен билет – част по теория на професията

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ... СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

по професия код ..... „.....“

Изпитен билет № ...

Изпитна тема:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
(изписва се точното наименование на темата с кратко описание на учебното
съдържание)

Описание на дидактическите материали (ако е приложимо)

.....
Председател на изпитната комисия: .....
(име, фамилия) (подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция: .....
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището/
обучаващата институция)

2. Образец на индивидуално задание по практика

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ..... СТЕПЕН НА
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА
ПРОФЕСИЯТА**

по професия код ..... „.....“

Индивидуално задание № ...

На .....
(трите имена на ученика/обучавания)

.....клас/курс, начална дата на изпита: ..... начален час: .....

крайна дата на изпита: ..... час на приключване на изпита: .....

1. Да се .....
(вписва се темата на индивидуалното задание)

а. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

.....
.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН: .....
(име, фамилия) (подпис)

Председател на изпитната комисия: .....
(име, фамилия) (подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция: .....
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището/
обучаващата институция)

3. Индивидуално задание за разработване на дипломен проект

.....
(пълно наименование на училището)

**ЗАДАНИЕ ЗА ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА
ПРОФЕСИЯТА**

по професия код ..... „.....“

На ..... ученик от .....клас
(трите имена на ученика)

Тема:.....

.....
Изисквания за разработката на дипломния проект (входни данни, съдържание, оформяне,
указания за изпълнение, инструкции):

.....
График за изпълнение:

а) дата на възлагане на дипломния проект .....

б) контролни проверки и консултации .....

.....
в) краен срок за предаване на дипломния проект .....

Ученик: .....
(име, фамилия) (подпис)

Ръководител консултант: .....
(име, фамилия) (подпис)

Директор: .....
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището)

4. Образец на рецензия на дипломен проект

Рецензия на дипломен проект

.....
(пълно наименование на училището)

РЕЦЕНЗИЯ

Тема на дипломния проект	
Ученик	
Клас	
Професия	
Ръководител консултант	
Рецензент	

Критерии за допускане до защита на дипломен проект	Да	Не
Съответствие на съдържанието и точките от заданието		
Съответствие между тема и съдържание		
Спазване на препоръчителния обем на дипломния проект		
Спазване на изискванията за оформление на дипломния проект		
Готовност за защита на дипломния проект		

Силни страни на дипломния проект	
Допуснати основни слабости	
Въпроси и препоръки към дипломния проект	

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Качествата на дипломния проект дават основание ученикът/ученичката.....
..... да бъде допуснат/а до защита пред членовете на
комисията за подготовка, провеждане и оценяване на изпита чрез защита на дипломен проект
в теоретичната и практическата част.

.....20..... г.

гр./с. ....

Рецензент: .....

(подпис)